

**สดง. ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณเฉพาะกิจของ อปท. ไม่คุ้มค่า
วันสร้างภาระด้านงบประมาณและส่งผลกระทบต่อวินัยการเงินการคลังของรัฐ**

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สดง.) ได้ตรวจสอบโครงการจ้างปรับปรุงถนนผิวจราจรแอสฟัลท์คอนกรีต โครงสร้างชั้นพื้นทางดินซีเมนต์ผสมน้ำยาเชื่อมประสาน ตามบัญชีนวัตกรรมไทย รหัส 01010052 (งบเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567) วงเงินตามสัญญา 9.988 ล้านบาท ขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดอุดรธานี พบข้อบกพร่องซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือประชาชน สรุปผลการตรวจสอบดังนี้

1. การจัดทำเอกสารคำขอรับการจัดสรรงบประมาณ ไม่มีการระบุวัตถุประสงค์ หลักการและเหตุผลที่ชัดเจน ถูกต้อง ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ รวมถึงความต้องการหรือ ความจำเป็นในการกำหนดให้ต้องก่อสร้างหรือปรับปรุงถนนโดยใช้โครงสร้างชั้นพื้นทางดินซีเมนต์ที่ต้องผสม น้ำยาเชื่อมประสาน (โพลีเมอร์)

2. การจัดทำแบบรูปายการและข้อกำหนดก่อสร้างไม่เป็นไปตามมาตรฐานของทางราชการ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศกรมทางหลวงชนบท เรื่อง มาตรฐานงานทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ลงวันที่ 20 กันยายน 2562 และชั้นพื้นทางดินซีเมนต์ผสมน้ำยาเชื่อมประสาน (โพลีเมอร์) ยังไม่มีมาตรฐานของทางราชการ ตามกฎหมายกำหนดไว้รองรับ

3. การดำเนินการจ้างก่อสร้างหรือปรับปรุงถนนฯ ด้วยวิธีการคัดเลือกอาจไม่สอดคล้องหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมายที่กำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน พ.ศ. 2563 เนื่องจากมีเพียงน้ำยาเชื่อมประสาน (โพลีเมอร์) เท่านั้น ที่เป็น “สินค้า” หรือพัสดุตามบัญชี นวัตกรรมไทย และถูกใช้เป็นส่วนผสมสำหรับเฉพาะในโครงสร้างชั้นพื้นทางดินซีเมนต์เพียงชั้นเดียว และกรณีโครงการตามสัญญาจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดอุดรธานี ราคาวัสดุน้ำยาเชื่อมประสาน (โพลีเมอร์) คิดเป็นสัดส่วนเพียงประมาณร้อยละ 23 ของราคางบเงินสัญญาทั้งหมด ยังอาจเข้าข่ายเป็นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกราย โดยเท่าเทียมกัน

4. กรณีที่มีการอ้างถึงคุณสมบัติของน้ำยาเชื่อมประสาน (โพลีเมอร์) ในการเพิ่มกำลังรับแรงอัด และช่วยลดการแตกร้าว ตรวจสอบพบว่างานพื้นทางดินซีเมนต์ตามมาตรฐานงานทางหลวงท้องถิ่น (มทล.) ที่มีอยู่และใช้บังคับกับอปท. ตามประกาศกรมทางหลวงชนบท เรื่อง มาตรฐานงานทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ลงวันที่ 20 กันยายน 2562 ได้ถูกออกแบบให้มีความแข็งแรงหรือมีกำลังรับแรงอัดตามที่แบบกำหนดจากการเลือกปริมาณปูนซีเมนต์ภายใต้การออกแบบตามมาตรฐานดังกล่าว รวมถึงได้คำนึงถึงการลด รอยแตกไว้แล้ว โดยไม่จำเป็นต้องมีน้ำยาเชื่อมประสาน (โพลีเมอร์)

5. ราคาค่าจ้างก่อสร้างหรือปรับปรุงถนนถนนตามโครงการฯ เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเพิ่มสูงขึ้นกว่าประมาณร้อยละ 90 เมื่อเทียบกับถนนผิวจราจรแอสฟัลท์คอนกรีตชั้นพื้นทางดินคลุก

6. การควบคุมงาน การตรวจรับพัสดุ การบริหารสัญญา มีความเสี่ยงที่จะเกิดความผิดพลาดหรือบกพร่อง อันเนื่องมาจากแบบรูปายการข้อกำหนดก่อสร้างและมาตรฐานการก่อสร้างที่ใช้ในการดำเนินโครงการที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานของทางราชการ

จากข้อตรวจพบ สดง. มีหนังสือแจ้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดอุดรธานี ดำเนินการกำกับดูแลและปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ

ข้อพึงระวังและประเด็นตรวจพบ

โฆษกสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กล่าวเพิ่มเติมว่า จากการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2568 พบว่า เมืองครุฑปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ จังหวัดอุดรธานีได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ รวมจำนวน 28 โครงการ รวมเป็นเงินประมาณ 275.43 ล้านบาท มีการดำเนินโครงการและการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะเดียวกัน ยังไม่รวมถึงเมืองครุฑปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นทั่วประเทศที่มีแนวโน้มได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยและในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการกรณีข้อบกพร่องจากผลการตรวจสอบก่อให้เกิดภาระการใช้จ่ายงบประมาณที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ยังอาจเข้าข่ายดำเนินการที่เกินกว่าความจำเป็นสำหรับความต้องการใช้จริงซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความคุ้มค่า ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงิน

และ สดง. ยังมีหนังสือแจ้งปลัดกระทรวงมหาดไทย พิจารณาดำเนินการแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อกำชับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการที่เกี่ยวข้องตามข้อบกพร่องจากการตรวจสอบเกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะดังกล่าว โดยต้องคำนึงถึงเหตุผล ความจำเป็น ความต้องการใช้งานจริงที่ชัดเจน ถูกต้อง และเหมาะสม มุ่งให้ความสำคัญกับความคุ้มค่า ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณและการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

นอกจากนี้ ยังมีหนังสือแจ้งปลัดกระทรวงการคลัง ในฐานะประธานกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พิจารณาดำเนินการซักซ้อมความเข้าใจหรือกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ครบถ้วนชัดเจน และครอบคลุมการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุส่งเสริมนวัตกรรมฯ รวมถึงพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎกระทรวงฯ หรือทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้อง เช่น การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่อยู่ในบัญชีนวัตกรรมไทยกับผู้ขายหรือผู้ให้บริการโดยตรง ซึ่งบางกรณีอาจเข้าข่ายการผูกขาดตลาดจากกลุ่มผู้มีผลประโยชน์ร่วมกัน เป็นต้น เพื่อลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่อาจเข้าข่ายเป็นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขัน อย่างเป็นธรรมหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน”

